

**DIAGNOZA STANU WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU LOKALNEGO
I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W GMINIE BĘDZINO
DIAGNOZA I: maj 2014 r.**

I. WPROWADZENIE

1. Metodologia pracy

W dniach 13-25.05.2014 na terenie Gminy Będzino przeprowadzono badanie metodą PAPI i CATI, dotyczące oceny jakości współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi. Badanie przeprowadzono łącznie wśród 61 podmiotów. 46 podmiotów osobiście wypełniło ankiety, natomiast 15 ankiet przeprowadzonych zostało telefonicznie przez ankietera.

Badaniem objęto:

- przedstawicieli Organizacji Pozarządowych z terenu Gminy Będzino,
- przedstawicieli Urzędu Gminy w Będzinie,
- przedstawicieli jednostek organizacyjnych Gminy Będzino (m.in. szkoły, biblioteki, centra kultury i rekreacji, ośrodki pomocy społecznej, ośrodek zdrowia w Będzinie),
- Radnych Rady Gminy Będzino,
- Przewodniczących wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym,
- Sołtysów poszczególnych sołectw,
- przedstawicieli parafii w Mścicach i Śmiechowie,
- przedstawicieli grup nieformalnie działających na terenie JST.

Wzór formularza został opracowany przez zespół projektowy koordynujący proces LIJW w Gminie Będzino. Każdorazowe przeprowadzenie ankiety zostało udokumentowane wpisem na liście przeprowadzonych badań ankietowych. Wyniki badań zostały skumulowane na specjalnie przygotowanym zestawieniu w formacie excel.

2. Najważniejsze założenia Lokalnego Indeksu Jakości Współpracy

Zebrane dane posłużą do opracowania analizy, oceny wzajemnych relacji i jakości współpracy oraz rekomendacji służących poprawie relacji między JST a NGO w Gminie Będzino, a co za tym idzie do podniesienia jakości życia mieszkańców wspólnoty samorządowej. Uzyskana oceny współpracy oraz informacje na temat lokalnych potrzeb będą mogły zostać wykorzystane przy planowaniu działań ujętych w rocznym programie współpracy Gminy Będzino z organizacjami pozarządowymi, a także w innych dokumentach strategicznych.

II. ANALIZA ANKIETY PRZEPROWADZONEJ W GMINIE BĘDZINO

Pierwsza część pytań ankiety dotyczyła zakresu współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Badanych zapytano czy w ostatnich 12 miesiącach ich organizacja/instytucja współpracowała z urzędem lub podległymi mu jednostkami w różnych obszarach działalności. Przy tworzeniu nowych rozwiązań prawnych, programów lub strategii (np. udział w konsultacjach) współpracowało 62% badanych, przy realizacji zadań publicznych (np. wdrażanie projektów finansowanych przez

samorząd) współdziałało 64%, a ze wsparcia niefinansowego samorządu (np. szkolenia, udostępnianie pomieszczeń) korzystało 77% badanych. Średnia wartość wskaźnika w tym pytaniu wyniosła 67,8%.

Kolejne pytanie dotyczyło oceny intensywności współpracy badanych z samorządem w ostatnich 12 miesiącach. Pozytywnie oceniło intensywność współpracy 62%, negatywnie 7%. Ogólna ocena wyniosła 3,73 w skali 1-5.

Następne pytanie ankiety w tej części miało na celu ustalenie ogólnej oceny jakości współpracy z samorządem w ostatnich 12 miesiącach. Pozytywnie współpracę oceniło 76%, negatywnie 3%. Ogólna ocena to 4.

W kolejnym pytaniu badani wskazywali na zalety i wady w relacjach swojej organizacji z samorządem. Jako zalety badani wskazywali otwartość na rozmowę, pomoc w realizacji funduszu sołectkiego (inwestycje wiejskie), dostępność, partnerstwo, zrozumienie, skuteczność działania, celowość, otwartość pracowników gminy, stuprocentowe wspomaganie w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w zakresie organizacji roku szkolnego, szybkość załatwiania spraw, doradztwo.

Za wady ankietowani uznali: Brak zainteresowania projektami organizacji, nierealizowanie potrzeb sołectwa, oczekiwania większe niż możliwości, mało organizacji, bariery finansowe, brak dialogu z mieszkańcami - za rzadko, brak równowagi pomiędzy badaniem potrzeb mieszkańców - złe ich wyważenie.

Druga część ankiety dotyczyła oceny działań samorządu jako partnera organizacji pozarządowych.

Ankietowanych zapytano o ocenę aktywności władz samorządowych w sferze aktywizacji społecznej mieszkańców. Pozytywnie oceniło samorząd 69% badanych, negatywnie - 7%. Ogólna ocena wyniosła 3,75.

W następnym pytaniu ankietowani oceniali podejście przedstawicieli samorządu do współpracy z organizacjami pozarządowymi w różnych obszarach. Wolę współdziałania przy realizacji zadań publicznych pozytywnie oceniło 77% (3,80 w skali punktowej). Poszanowanie zasady partnerstwa doceniło 79% (3,90). Stosowanie jawnych i przejrzystych procedur decyzyjnych pozytywnie ocenia 67% badanych (3,77). Średnia wartość wskaźnika wyniosła 74%; średnia ocena 3,79.

Kolejne pytanie dotyczyło oceny poszczególnych działań samorządu. Sposób, w jaki samorząd diagnozuje problemy i potrzeby mieszkańców pozytywnie oceniło 57% badanych (3,62). Sposób informowania organizacji o planach i działaniach samorządu pozytywnie oceniło 80% ankietowanych (3,98). 60% (3,65) badanych uważa, że samorząd uwzględnia ich opinie przy tworzeniu prawa, programów i strategii. Finansowanie przez samorząd projektów realizowanych przez organizacje pozytywnie ocenia 70% badanych (3,89), a 75% (3,93) uważa, że samorząd pomaga organizacjom w pozyskaniu zewnętrznego finansowania. Współpracę pozafinansową pozytywnie oceniło 84% badanych (4,05). Średnia wartość wskaźnika w tej części ankiety wyniosła 71%; średnia ocena to 3,85.

Ogólna ocena podejścia administracji wyniosła 3,80.

W trzeciej części ankiety ankietowani oceniali organizacje pozarządowe jako partnera samorządu.

Poziom aktywności społecznej mieszkańców (w tym liczbę i aktywność działających tu organizacji pozarządowych) pozytywnie oceniło 52%, negatywnie 8%. Ocena wyniosła 3,55.

W pytaniu następnym badani oceniali podejście organizacji do współpracy z samorządem i innymi partnerami w różnych obszarach. Wolę współdziałania przy rozwiązywaniu lokalnych

problemów pozytywnie oceniło 67% badanych (3,75). Stosowanie zasady partnerstwa w relacjach z innymi podmiotami pozytywnie oceniło 69% ankietowanych (3,87). Jawność i przejrzystość w działaniu pozytywnie postrzega 67% (3,79). Średnia wartość wskaźnika wyniosła 68%; średnia ocena 3,80.

W następnym pytaniu badani oceniali sposób działalności organizacji. 69% (3,86) badanych uznało, że organizacje diagnozują problemy i potrzeby swoich klientów. 69% (3,80) uważa, że organizacje informują lokalnych partnerów o swoich planach i działaniach. Zaangażowanie w tworzenie nowego prawa, programów i strategii dostrzega 55% badanych (3,58). 67% (3,77) badanych podaje, że organizacje pozyskują finansowanie na realizację swoich działań, a 67% (3,80), że korzystają z mechanizmów niefinansowego wspierania organizacji. 70% (3,79) ankietowanych wskazuje, że organizacje działają na rzecz integracji środowiska pozarządowego. Średnia wartość wskaźnika wyniosła 66%, co dało średnią ocenę 3,77.

Ogólna ocena podejścia organizacji wyniosła 3,71.

Kolejna część badania dotyczyła uwarunkowań oraz rezultatów współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Badanych zapytano czy obowiązujące rozwiązania prawne oraz programy i działania władz krajowych sprzyjają rozwojowi współpracy między organizacjami pozarządowymi i samorządem. Pozytywnie wypowiedziało się 80%, negatywnie 11%, co dało ocenę 3,97.

W tej części ankiety badani ocenili także wpływ współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi na jakość i dostępność usług świadczonych mieszkańcom: pozytywnie 65%, negatywnie 10%, co przyniosło ocenę 3,67.

Badanych zapytano również jak oceniają wpływ dotychczasowej współpracy z samorządem na rozwój swojej organizacji. Pozytywną ocenę przyznało 68%, negatywną 3%, co dało średnią ocenę 3,83.

Następnie badani proponowali jedną, konkretną rzecz, którą powinny zrobić władze samorządowe, aby znacząco poprawić jakość i użyteczność współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wśród propozycji wskazywano:

- Dać równą szansę każdej organizacji na rozwój.
- Pozwolić na równy dostęp do otwartego konkursu ofert, sprecyzować za co przyznawane są środki finansowe.
- Poprawić dialog społeczny. Wsłuchać się w potrzeby mieszkańców i realizować je.
- Poprawić wsparcie finansowe.
- Podejmować decyzje po konsultacjach społecznych.
- Poprawić konsultacje społeczne.
- Organizować więcej spotkań z mieszkańcami i z Wójtem.
- Uzgadniać potrzeby społeczności wskazywane przez organizacje.
- Brać pod uwagę propozycje mieszkańców.
- Odpartyjnienie.

Ogólna ocena uwarunkowań współpracy wyniosła 3,97, a rezultatów – 3,75.

Ogólna ocena współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi w Gminie Biały Bór wynikająca z całości ankiety wyniosła 4.

III. DIAGNOZA STANU WSPÓŁPRACY

Diagnoza została dokonana w oparciu o „Model współpracy...” na podstawie wyników przeprowadzonego badania oraz w toku dyskusji członków zespołu ds. Lokalnego Indeksu Jakości Współpracy w Gminie Będzino podczas spotkania w dniu 16 czerwca 2014 r.

Płaszczyzna I Modelu współpracy: Współpraca jednostek samorządu terytorialnego (JST) i organizacji pozarządowych (OP) w zakresie tworzenia polityk publicznych

1. Obszar 1: Współpraca JST i OP przy diagnozowaniu lokalnych problemów i wyzwań

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	Skala ocen: 1 – strony nigdy nie współpracują ze sobą przy diagnozowaniu lokalnych problemów i wyzwań 2 – strony współpracują okazjonalnie 3 – strony współpracują często, wykorzystując jednak przypadkowe narzędzia diagnozy 4 – strony współpracują regularnie, wykorzystując różnorodne narzędzia 5 – diagnozowanie lokalnych problemów jest stałym elementem współpracy, do udziału w diagnozie zawsze zapraszani są przedstawiciele NGO Przyznana ocena: 2
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	57% pozytywnie ocenia diagnozowanie problemów przez samorząd - 3,62. 69% pozytywnie ocenia diagnozowanie problemów przez organizacje (ich udział) - 3,87. Udział organizacji pozarządowych w identyfikowaniu problemów społecznych w gminie stanowi główne kierunki współpracy ujęte w rocznym programie współpracy. Są one ujęte jako: <i>Podjęcie wspólnych działań na rzecz diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców Gminy Będzino oraz Współpraca przy opracowywaniu i realizacji programów na rzecz podnoszenia poziomu życia i zaspokajania potrzeb mieszkańców</i> . Nie ma jednak ustalonych zasad uczestnictwa organizacji pozarządowych w procesie diagnozy sytuacji gminy. Organizacje nie uczestniczą w procesie diagnozy sytuacji społecznej gminy.

2. Obszar 2: Wzajemne informowanie się JST i OP o planach, zamierzeniach i kierunkach działań

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	Skala ocen: 1 – informacja przekazywana jest tylko w przypadkach przewidzianych przepisami prawa 2 – komunikacja odbywa się w sposób sporadyczny, najczęściej jednostronny 3 – wykorzystywanych jest kilka kanałów informacji; strony korzystają

	<p>z nich nieregularnie</p> <p>4 – stworzone są różnorodne kanały informacji wykorzystywane regularnie przez obie strony</p> <p>5 – system wzajemnej informacji jest stałym elementem współpracy; dokonywana jest stała ewaluacja prowadzonych w tym zakresie działań</p> <p>Przyznana ocena: 3</p>
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	<p>80% ocenia pozytywnie informowanie organizacji przez samorząd o swoich planach i działaniach - 3,98; 69% badanych pozytywnie ocenia informowanie przez organizacje lokalnych partnerów o swoich działaniach - 3,80.</p> <p>Wymiana informacji o kierunkach rozwoju oraz podejmowanych działaniach odbywa się w Będzinie głównie poprzez stronę internetową. Strona internetowa jest dostępna dla organizacji, tzn. mogą one za jej pośrednictwem zawiadamiać mieszkańców o swojej działalności oraz organizowanych działaniach. Informacje te zamieszczane są na stronie głównej. Gmina przesyła również informacje do powiatowej „Gazety Ziemskiej”.</p> <p>Funkcjonuje zakładka zatytułowana <i>organizacje</i>, jednak w niej zamieszczony jest jedynie wykaz organizacji. Zakładka <i>organizacje pozarządowe</i> znajduje się także w BIP. Tam zamieszczony jest roczny program współpracy oraz sprawozdania z realizacji tego programu, a także informacje o ofertach składanych w trybie art.19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p>

3. Obszar 3: Współtworzenie przez samorząd i OP strategii i programów realizacji polityk publicznych oraz rozwiązań instytucjonalnych

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	<p>Skala ocen:</p> <p>1 – w tworzeniu strategii i programów nie uczestniczą organizacje</p> <p>2 – organizacje są okazjonalnie zapraszane do tworzenia strategii i programów; brak ustalonych procedur włączania OP do tych procesów</p> <p>3 – organizacje są często zapraszane do tworzenia strategii i programów; brak ustalonych procedur włączania OP do tych procesów</p> <p>4 – organizacje są regularnie zapraszane do tworzenia strategii i programów; istnieją procedury włączania OP do tych procesów</p> <p>5 – wszystkie strategie i programy związane z działalnością sektora pozarządowego są tworzone z udziałem organizacji; dokonywana jest stała ewaluacja prowadzonych w tym zakresie działań</p> <p>Przyznana ocena: 2</p>
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	<p>Przy tworzeniu nowych rozwiązań prawnych, programów lub strategii (np. udział w konsultacjach) uczestniczy 62% badanych; 55% pozytywnie ocenia zaangażowanie organizacji w tworzenie nowego prawa, programów i strategii - 3,58.</p> <p>W gminie nie działają wspólne zespoły. Organizacje okazjonalnie są zapraszane do prac nad dokumentami. Przedstawiciele organizacji wchodzi w skład gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz interdyscyplinarnego zespołu na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ale z ramienia innych instytucji</p>

	lub z racji wykonywanego zawodu, a nie jako członkowie organizacji.
--	---

4. Obszar 4: Konsultowanie przez samorząd i OP założeń projektów i aktów normatywnych oraz zasad realizacji innych przedsięwzięć

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	<p>Skala ocen:</p> <p>1 – konsultacje odbywają się tylko w przypadkach wymaganych konkretnymi przepisami</p> <p>2 – oprócz niezbędnych przypadków, konsultacje organizowane są okazjonalnie, wykorzystując najbardziej podstawowe formy (np. strona WWW, BIP)</p> <p>3 – konsultacje odbywają się dość często; oprócz podstawowych form pojawiają się formy bardziej angażujące organizacje (np. spotkania otwarte, sondy, punkty konsultacyjne)</p> <p>4 – konsultacje odbywają się często, stosowane są różnorodne i zaawansowane formy (np. warsztaty, panel obywatelski, sondaż deliberacyjny); proces konsultacji jest planowany z wyprzedzeniem</p> <p>5 – konsultacje odbywają się często, stosowane są różnorodne i zaawansowane formy; proces konsultacji jest planowany z wyprzedzeniem, uwzględniając rodzaj grup docelowych, kanały promocji itp.; dokonywana jest okresowa ewaluacja procesów konsultacyjnych</p> <p>Przyznana ocena: 2</p>
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	<p>Przy tworzeniu nowych rozwiązań prawnych, programów lub strategii (np. udział w konsultacjach) uczestniczy 62% badanych; 60% pozytywnie ocenia uwzględnianie ich opinii przy tworzeniu prawa, programów i strategii - 3,65.</p> <p>W Będzinie istnieje sformalizowany tryb konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Jest to uchwała nr XLIV/397/2010 z dnia 29 września 2010 roku. Informacja o prawie organizacji do współudziału w kształtowaniu zakresu rocznego programu współpracy zamieszczona jest w programie w dziale VI. <i>Zakończenie</i>. W informacji tej określony jest sposób zapoznania się z projektem programu, tj. BIP i tablica ogłoszeń oraz jego termin, tj. między 20 września a 15 października. W programie znajduje się ponadto zaproszenie do zgłaszania opinii z zastrzeżeniem, iż jedynie opinie uzasadnione mogą być uwzględnione w procesie konsultacji. W programie ujęta jest także informacja o braku zgłoszonych uwag. Z rozmowy przeprowadzonej podczas spotkania wynika, iż rzeczywiście organizacje nie wnoszą uwag na etapie prowadzonych w ww. opisany sposób konsultacji. W gminie nie ma zwyczaju organizacji plenarnych spotkań organizacji pozarządowych. Odbywa się jedno spotkanie w sprawie budżetu. Organizacje kontaktują się z władzami gminy głównie indywidualnie.</p>

5. Obszar 5: Współpraca samorządu i OP przy wdrażaniu polityk publicznych

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
--	--

Ocena stanu współpracy w obszarze	<p>Skala ocen:</p> <p>1 – brak współpracy przy wdrażaniu polityk publicznych</p> <p>2 – współpraca przy wdrażaniu polityk publicznych jest przypadkowa, prowadzona w podstawowych formach (np. doraźne zespoły robocze)</p> <p>3 – współpraca przy wdrażaniu polityk publicznych jest regularna, prowadzona w bardziej zaawansowanych formach (np. stałe zespoły robocze)</p> <p>4 – współpraca przy wdrażaniu polityk publicznych jest regularna, prowadzona w różnorodnych formach (np. partnerstwa projektowe, lokalne); wynika z wcześniej przyjętych planów i założeń (np. wieloletniego programu współpracy)</p> <p>5 – współpraca przy wdrażaniu polityk publicznych jest regularna, prowadzona w wielu różnorodnych formach; dokonywana jest ewaluacja prowadzonych działań w tym zakresie</p> <p>Przyznana ocena: 2</p>
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	<p>Poszanowanie zasady partnerstwa przez samorząd pozytywnie ocenia 79%, 3,90; Stosowanie zasady partnerstwa w relacjach z innymi podmiotami przez organizacje pozytywnie ocenia 69% - 3,87.</p> <p>W gminie nie działają wspólne zespoły. Przedstawiciele organizacji wchodzi w skład gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz interdyscyplinarnego zespołu na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ale z ramienia innych instytucji lub z racji wykonywanego zawodu, a nie jako członkowie organizacji.</p>

6. Obszar 6: Uczestnictwo OP w ocenie realizacji polityk i programów

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	<p>Skala ocen:</p> <p>1 – organizacje nigdy nie uczestniczą w ocenie realizacji polityk i programów</p> <p>2 – organizacje okazjonalnie uczestniczą w ocenie realizacji polityk i programów; dobór organizacji jest przypadkowy</p> <p>3 – organizacje często uczestniczą w ocenie realizacji polityk i programów; dobór organizacji jest przypadkowy</p> <p>4 – organizacje regularnie uczestniczą w ocenie realizacji polityk i programów; dobór organizacji wynika z przyjętych zasad</p> <p>5 – organizacje regularnie uczestniczą w ocenie realizacji polityk i programów; dobór organizacji wynika z przyjętych zasad; udział organizacji w ocenie został zaplanowany na etapie tworzenia polityk i programów</p> <p>Przyznana ocena: 1</p>
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	<p>W Będzinie nie ma sformalizowanej oceny lokalnej współpracy. Ewaluacja programów i strategii przeprowadzana jest w zakresie określonym w samych programach i strategiach. Nie są publikowane raporty w tym zakresie.</p> <p>Oceni poddawana jest współpraca z NGO w oparciu o ustawy obowiązek przygotowania i przedstawiania sprawozdania z programu współpracy Radzie Gminy. Sprawozdanie jest publikowane w BIP.</p> <p>W programie współpracy nie został ujęty sposób oceny realizacji programu, tj. obligatoryjny zapis wynikający z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Organizacje nie uczestniczą w</p>

	ewaluacji i ocenie programu. Sprawozdanie z programu współpracy upublicznione w BIP zawiera jedynie wykaz udzielonych dotacji, tj. dotyczy tylko współpracy finansowej.
--	---

**Płaszczyzna II Modelu współpracy:
Współpraca samorządu z OP w zakresie realizacji zadań publicznych**

7. Obszar 1: Realizacja zadań publicznych z wykorzystaniem form finansowych

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	Skala ocen: 1 – stosowane są podstawowe formy finansowania realizacji zadań publicznych – dofinansowanie w ramach otwartych konkursów ofert 2 – oprócz dofinansowania, stosowane jest powierzanie oraz tryb pozakonkursowy 3 – wszystkie opisane powyżej formy oparte są o jednolite, przejrzyste zasady przyznawania środków, oceny i wyboru ofert 4 – oprócz form wymienionych powyżej stosowane są nowatorskie formy, takie jak: fundusz wkładów własnych, fundusz pożyczkowy, regranting 5 – stosowane są wszystkie wymienione powyżej formy; dokonywana jest ewaluacja prowadzonych działań w tym zakresie
	Przyznana ocena: 2
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	70% pozytywnie ocenia sposób, w jaki samorząd finansuje projekty realizowane przez organizacje - 3,89; 67% pozytywnie ocenia pozyskiwanie przez organizacje finansowania na realizację swoich działań - 3,77; 64% badanych współpracowało przy realizacji zadań publicznych (np. wdrażanie projektów finansowanych przez samorząd). W obowiązującym programie współpracy – na rok 2014 - nie zostały określone formy współpracy finansowej. Jako sposób realizacji programu wskazane zostały: realizacja wspólnych projektów, realizacja wspólnych przedsięwzięć. W tym samym punkcie zostały wskazane obszary zadaniowe do realizacji (priorytety). Ze sprawozdań finansowych wynika, iż współpraca finansowa prowadzona jest w formie dotacji udzielanych na podstawie ustawy działalności pożytku publicznego (otwarte konkursy ofert, art. 19a) oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Z rozmowy przeprowadzonej podczas pierwszego spotkania z zespołem ds. LIJW wynika, iż gmina kieruje ofertę konkursową do konkretnej organizacji, a ta dokonuje ewentualnego podziału środków pomiędzy inne organizacje działające w tym samym obszarze (dotyczy to w szczególności organizacji działających w obszarze sportu). Nie wszystkie ujęte w programie obszary zadaniowe są przekazywane do realizacji organizacjom pozarządowym. Nie na wszystkie ogłaszane są konkursy. W programie nie ujęto także, mimo wymogów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, trybu powoływania i zasad działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert. Komisje powoływane są Zarządzeniem Wójta Gminy Będzino (w roku 2014 Zarządzenie nr 443/2014 z dnia 28 stycznia 2014 r.) w skład komisji nie wchodzi

	<p>przedstawiciele organizacji pozarządowych.</p> <p>Program współpracy nie określa, które zadania publiczne są zlecane organizacjom w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a które w innych trybach. W gminie nie został przyjęty Regulamin organizacji otwartych konkursów ofert. Podczas realizacji konkursów gmina opiera się o zapisy ustawy o działalności pożytku publicznego. Zadania mają charakter roczny. W Gminie Będzino nie są zawierane umowy wieloletnie.</p> <p>Program współpracy nie zawiera wskaźników efektywności realizowanych zadań publicznych. Nie ma również ujednoliconej procedury kontroli realizacji zadań publicznych.</p>
--	---

8. Obszar 2: Realizacja zadań publicznych z wykorzystaniem form niefinansowych

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	<p>Skala ocen:</p> <p>1 – nie są stosowane niefinansowe formy współpracy</p> <p>2 – stosowane są podstawowe niefinansowe formy współpracy (np. patronaty, użyczenie lokali, promocja)</p> <p>3 – stosowane są podstawowe niefinansowe formy współpracy (np. patronaty, użyczenie lokali, promocja); określone są zasady korzystania z tych form</p> <p>4 – oprócz podstawowych niefinansowych form współpracy, stosowane są również czasem bardziej zaawansowane formy (np. wspólne zespoły, strony www dedykowane współpracy)</p> <p>5 – niefinansowe formy współpracy są różnorodne, stosowane stale; dokonywana jest ewaluacja prowadzonej współpracy w tym zakresie</p> <p>Przyznana ocena: 3</p>
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	<p>77% badanych korzystało ze wsparcia niefinansowego samorządu (np. szkolenia, udostępnianie pomieszczeń); 84% pozytywnie ocenia wspieranie (niefinansowo) przez samorząd funkcjonowanie organizacji - 4,5; 67% pozytywnie ocenia korzystanie przez organizacje z mechanizmów niefinansowego wspierania - 3,80.</p> <p>Program współpracy na rok 2014 nie określa form współpracy niefinansowej. W poprzednich programach (2012, 2013) wskazywane były takie formy jak: udostępnianie sal, prowadzenie działalności promocyjno-informacyjnej, tworzenie wspólnych zespołów, wymiana informacji, pomoc w pozyskiwaniu sponsorów, pomoc w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. Z rozmowy przeprowadzonej podczas pierwszego spotkania w sprawie LIJW wynika, iż współpraca pozafinansowa prowadzona jest rzeczywiście w ww. formach. Samorząd umożliwia organizacjom korzystanie z majątku komunalnego, publicznej infrastruktury. Samorząd udziela organizacjom wsparcia merytorycznego (udziela informacji, doradza) w zakresie działalności organizacji. Władze samorządowe uczestniczą w działaniach organizacji. Organizacje mogą korzystać ze strony internetowej urzędu, upowszechniać za jej pośrednictwem informacje o prowadzonych działaniach.</p>

9. Obszar 3: Partnerstwo projektowe w realizacji zadań publicznych

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań	
---	--

opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	Skala ocen: 1 – nie ma zasad tworzenia partnerstw projektowych; nie istnieją żadne partnerstwa projektowe 2 – brak partnerstw projektowych; są opracowane zasady tworzenia partnerstw projektowych 3 – istnieje 1 partnerstwo projektowe; są opracowane zasady tworzenia partnerstw projektowych 4 – istnieje więcej niż 1 partnerstwo projektowe; są opracowane zasady tworzenia partnerstw projektowych 5 – partnerstwa projektowe są stałym elementem współpracy JST – OP; idea partnerstwa brana pod uwagę przy planowaniu działań przez obie strony Przyznana ocena: 1,5 (pojawiają się partnerstwa, nie ma zasad)
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	79% pozytywnie ocenia poszanowanie zasady partnerstwa przez samorząd – 3,90; 77% wolę współdziałania samorządu przy realizacji zadań publicznych – 3,80; 69% ocenia pozytywnie stosowanie zasady partnerstwa przez NGO w relacjach z innymi podmiotami – 3,87. W samorządzie nie istnieje określona procedura zawierania partnerstw w celu realizacji zadań publicznych, nie zostały też określone procedury inicjatywy lokalnej.

Płaszczyzna III Modelu współpracy:

Infrastruktura współpracy, tworzenie warunków do społecznej aktywności

10. Obszar 1: System wspierania inicjatyw obywatelskich i OP

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	Skala ocen: 1 – nie są prowadzone działania wspierające inicjatywy obywatelskie i OP 2 – okazjonalnie prowadzone są działania wspierające, np. informacja, szkolenia 3 – pojawiają się częściej różnorodne działania wspierające, również dla grup nieformalnych (oprócz informowania i szkoleń), np. doradztwo, inicjatywa lokalna 4 – w samorządzie funkcjonuje „pełnomocnik ds. OP” (osoba lub komórka) i/lub centrum organizacji pozarządowych, prowadzące działania z zakresu opisanego w p.3 5 – w samorządzie funkcjonuje „pełnomocnik ds. OP” (osoba lub komórka) i/lub centrum organizacji pozarządowych, prowadzące stałe i różnorodne działania wspierające Przyznana ocena: 3
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	Pozytywnie 69% ocenia aktywność władz samorządowych w sferze aktywizacji społecznej mieszkańców samorządu - ocena 3,75; 67% pozytywnie ocenia rolę współdziałania organizacji przy rozwiązywaniu lokalnych problemów - 3,75. W zakresie dodatkowych narzędzi wsparcia Gmina Będzino zapewnia w miarę możliwości pokrycie wkładów własnych do projektów organizacji pozarządowych finansowanych ze źródeł

	zewnątrznych. Gmina wspiera także zapewnienie wkładu rzeczowego, np. udostępnianie infrastruktury. Nie istnieją sformalizowane procedury udzielania takiej formy wsparcia. W gminie wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za współpracę z organizacjami pozarządowymi (koordynator ds. współpracy).
--	--

11. Obszar 2: Wspieranie procesów integracji sektora OP

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	Skala ocen: 1 – brak działań związanych z integracją sektora OP 2 – odbywają się okazjonalne, nieformalne spotkania OP; brak wsparcia ze strony samorządu 3 – odbywają się okazjonalne, nieformalne spotkania OP; pojawiają się starania samorządu wspierania procesów integracyjnych 4 – istnieje usystematyzowana/formalna forma integracji OP (np. federacja, rada, forum); samorząd uczestniczy w wspieraniu tej działalności 5 – sektor OP jest zintegrowany, zarówno branżowo jak i ogólnosektorowo; samorząd aktywnie wspiera działania integracyjne Przyznana ocena: 1
Uzasadnienie dla przyznanej oceny	70% organizacji działa na rzecz integracji środowiska pozarządowego – 3,79. Pozytywnie 69% badanych ocenia aktywność władz samorządowych w sferze aktywizacji społecznej mieszkańców samorządu - ocena 3,75. Organizacje w gminie Będzino znają się wzajemnie, współpracują ze sobą w razie potrzeby. Z wniosku rekrutacyjnego do projektu „Współpraca z III sektorem – standardem zachodniopomorskich samorządów” wynika, iż samorząd planuje zacieśnić współpracę z organizacjami oraz wypracować system ich wspierania.

12. Obszar 3: partnerstwo lokalne

Najważniejsze dane z przeprowadzonych badań opisujące stan współpracy w obszarze	
Ocena stanu współpracy w obszarze	Skala ocen: 1 – nie ma zasad tworzenia partnerstw lokalnych; nie istnieją żadne partnerstwa 2 – brak partnerstw lokalnych; są opracowane zasady tworzenia partnerstw lokalnych 3 – są opracowane zasady tworzenia partnerstw lokalnych; istnieje 1 partnerstwo tego typu 4 – są opracowane zasady tworzenia partnerstw lokalnych; istnieje więcej niż 1 partnerstwo tego typu 5 – są opracowane zasady tworzenia partnerstw lokalnych; istnieje więcej niż 1 partnerstwo tego typu; dokonywana jest ewaluacja działań partnerstw lokalnych, są one trwałym elementem współpracy JST – NGO Przyznana ocena: 1,5
Uzasadnienie dla przyznanej	W Będzinie nie istnieje dokument określający politykę samorządu

oceny	w zakresie tworzenia i działania partnerstw lokalnych z udziałem organizacji pozarządowych.
-------	---

IV. REKOMENDACJE

W samorządzie:

1. Ustalenie zasad udziału organizacji w procesie diagnozy lokalnych problemów.
2. Opracowanie ujednoczonej procedury tworzenia dokumentów planistycznych, uwzględniającej rolę i miejsce NGO w procesach programowania.
3. Konieczne jest wdrożenie modelu konsultacji zakładające zwiększenie faktycznego wpływu organizacji na proponowane rozwiązania.
4. Konieczne są działania edukacyjne dla NGO i urzędników o roli i znaczeniu konsultacji.
5. W ramach prowadzonych już konsultacji koniecznym wydaje się uproszczenie formy konsultacji z pisemnych na spotkania lub inne formy.
6. Warto wypracować zasady włączania organizacji pozarządowych w proces tworzenia, realizacji i monitoringu realizowanych polityk publicznych, np. poprzez włączanie NGO w zespoły opracowujące w/w dokumenty oraz monitorujące ich realizację.
7. Umożliwienie udziału NGO w ewaluacji i ocenie dokumentów planistycznych.
8. Publikowanie ocen realizowanych programów i strategii gminy.
9. Koniecznym wydaje się opracowanie zasad organizacji otwartych konkursów ofert.
10. Doprecyzowanie w programie współpracy wysokości środków przeznaczanych na poszczególne priorytety oraz trybów przekazywania środków na realizację zadań publicznych.
11. Wypracowanie minimalnych wskaźników merytorycznych realizacji zadań publicznych, które znajdują się w programie współpracy.
12. Ogłoszenie wyników konkursu z uzasadnieniem wyboru ofert.
13. Wprowadzenie ujednoczonych procedur kontroli zadań publicznych w urzędzie.
14. Wprowadzenie jednolitych procedur korzystania z form współpracy niefinansowej oraz ich upowszechnienie.
15. Wypracowanie w Urzędzie formuły tworzenia, koordynowania projektów partnerskich z udziałem organizacji pozarządowych, wspierających organizację w tym procesie.
16. Promocja inicjatywy lokalnej wśród mieszkańców oraz organizacji pozarządowych, jako narzędzia aktywizacji społeczności lokalnych oraz efektywnego realizowania zadań publicznych.
17. Uregulowania i promocji wymagają działania związane z zapewnianiem wkładu własnego.
18. Aktywizacja środowiska lokalnego w celu powstawania nowych organizacji.

W organizacjach:

1. Dążenie do systematycznego informowania samorządu, a za jego pośrednictwem mieszkańców, o prowadzonej działalności.
2. Dążenie do wzrostu aktywności w obszarze udziału w procesach programowania działalności samorządu.
3. Zwiększenie udziału NGO w konsultacjach.
4. Zwiększenie zainteresowania udziałem we wspólnych zespołach doradczych.

5. Nastawienie na współpracę, poszukiwanie możliwych partnerów, wspólne działanie na rzecz lokalnego środowiska.

V. PODSUMOWANIE

1. Przyszłość diagnozy

Z wynikami badania i diagnozy zostanie zapoznany Wójt, który zdecyduje o podjęciu dyskusji nt. współpracy na jednej z sesji Rady Gminy.

Diagnoza stanu współpracy, przeprowadzana według metodologii opisanej w niniejszym raporcie, będzie w kolejnych latach stałym elementem relacji samorządu i środowiska pozarządowego. W tym roku zarządzeniem Wójta Gminy Będzino zostanie przyjęta procedura przeprowadzania diagnozy stanu współpracy, powtarzana corocznie. Również w kolejnych Programach Współpracy z organizacjami pozarządowymi diagnoza stanu współpracy będzie wymieniana jako jedna z metod budowania wzajemnych relacji międzysektorowych.

2. Upowszechnienie raportu

Niniejszy raport będzie rozpowszechniany wśród lokalnych organizacji pozarządowych, jednostek organizacyjnych będzińskiego samorządu oraz mieszkańców następującymi metodami: publikacja w BIP, publikacja na stronie.